

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

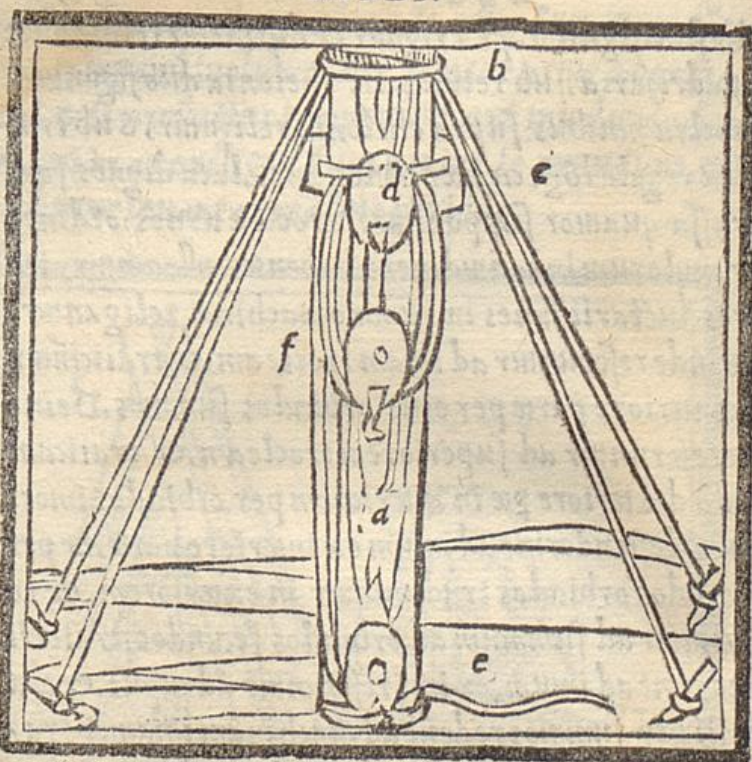
Vitruvius

Florentiae, 1513

Inge[n]iosa ctesipho[n]tis ro[...] ad grauia onera duce[n]da. C. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

a. tignum
 b. retina,
 cula
 c. chelo-
 nium
 d. troclea
 sub qua
 regula po-
 sita est
 f. ducta-
 rii funes
 e. troclea
 qua gra-
 uia pagō-
 ra nostri
 artemonē
 dicunt

Harū machinationū omnium, quæ supra sunt scri-
 ptæ rōnes nō mō ad has res, sed ad onerādas & exo-
 nerandas naues sunt paratæ, aliæ erectæ, aliæ pla-
 ne in charchesiis uersatilibus collocatæ. Nō minus si-
 ne tignorū erectiōibus in plano ēt eadē rōne & tēpa-
 tis funibus & trocleis subductiōes nauū efficiuntur.

Ingeniosa Ctesiphōtis rō ad grauiā onera ducēda.

Caput.

VI.

Non est alienum etiam Ctesiphontis inge-
 niosam inuentionem exponere. Is enim
 scapos columnarū ex lapicidinis cum de-
 portare uellet Ephesum ad Dianæ fanū, ppter ma-
 gnitudinem onerum, & uiarum campestem molli-
 tudinem, nō confusus carris, ne rotæ deuorarentur,

fic est conatus. De materia trientali scapos quatuor
duos transversarios interpositos duobus longis quā
ta lōgitudō scapi fuerat, complectit & compegit & fer
reos chodaces uti subsudes in capitibus scaporū im
plūbavit, & armillas in materia ad chodaces circū
dādos infixit. item baculis iligneis capita reliquit,
Chodaces autē in armillis iclusi liberā habuerūt uer
sationē tātā, uti cū boues ducerēt subiūcti, scapi uer
sando i chodaabus & armillis sine fine uoluerētur.

a. scapi tri
entales
b. colūna
c. armilla
in qua cho
daces q̄ in
capite co
lūnae sunt
implūbati
uertūtur.

Cū autē scapos oēs ita uexissent, & instarent epi
styliorum uecturae, filius Ctesiphontis Methagenes
trāstulit eam rōnem ē scaporum uectura etiam in
epistyliorum deductiōe. Fecit enim rotas circiter pe
dum duodenū, & epistyliorum capita in medias ro

tas eadem rōne cum chodacibus & armillis inclusit
 Ita cum trientes à bubus ducerentur in armillis inclu-
 si chodaces uersabant rotas, Epistylia uero inclusa
 uti axes in rotis eadem rōne qua scapi sine mora ad
 opus peruenerunt, Exemplar autē erit eius quē ad-
 modum in palestris cylindri exquant. ambulatio-
 nes, Neq; hoc potuisset fieri nisi primū p̄p̄nquitas
 esset. Nō. n. plus sūt ab lapicidinīs ad fanū quā milia
 passū octo, nec ullus est cliuus sed p̄p̄emus cāpus.

a. rota pe-
 dū duode-
 num
 b. episty-
 lium
 c. chodax
 qui uerti-
 tur in ar-
 milla

Nostra uero memoria cū colossia apollinis in sano ba-
 sis esset à uetustate difracta, & metuentes ne caderet
 ea statua & frangeretur, locauerunt ex eisdem Lapi-
 cidinis basim excidendam, Cōduxit quidem Paconir-
 us. Hæc autē basis erat longi pedes duodecim, lata pe-

des octo, alta pedes sex, Quā Paonius gloria fretus non uti Methagenes apportauit, sed eadē rōne alio genere cōstituit machinā facere, Rotas. n. circiter pedum quindecim fecit, & his rotis capita lapidis inclusit, deinde circa lapidē fusos sextantales ab rota ad rotam ad circinum cōpegit, ita uti fusus à fusō nō distaret pedem unū. Deinde circa fusos finē inuoluit, & bubus iunctis finem ducebat, ita cū explicaretur uoluebat rotas, sed nō poterat ad lineā uia recta ducere, sed exhibat in unā uel alteram partē. Ita necesse erat rursus retroducere, Sic Paonius ducēdo & re, ducendo pecuniā contriuit, ut ad soluendū nō esset.

De inuentione lapicidinae qua templū Dianae ephesiae constructum est.

Caput. VII.

Visillum extra progrediar, & de his lapicidinis quemadmodū sint inuenta exponā, Pixodarus fuerat pastor, Is in his locis uersabatur, Cum autē ciues ephesiorū cogitarēt sanū Dianae ex marmore facere, decernerentq; à paro, proconesso, eraclea, thaso, uti marmore, per id tēpus propulsis ouibus Pixodarus in eodem loco pecus pascebat, ibiq; duo arietes inter se cōcurrentes alius alium praeterierunt, & impetu facto unus cornū percussit saxum, ex quo crustā quae candidissimo colore fuerat deiecit, ita pixodarus dicitur oues in montibus reliquisse, & crustā cursim ephesum, cū maxime de ea re ageretur, deuoluisse, ita statim honores ei decreuerunt, & nomē mutauerūt, ut pro Pixodaro, Euāgelus nominaretur, hodieq; quot mensibus magistratus in eum locum proficiscatur, & ei sacrificium faciat, & si non fecerit poena tenetur.